

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru
judecător: S. Tizu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav,

în cauza civilă la cererea depusă de Galagan Ovidiu împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Brigada de Poliție cu destinație specială ”Fulger” al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Galagan Ovidiu, și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediu Centru din 12 mai 2017, adoptată în cauza civilă la cererea depusă de Galagan Ovidiu împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Brigada de Poliție cu destinație specială ”Fulger” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică,

c o n s t a t ă :

La 14 mai 2015, Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav a depus cerere împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova,

Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Brigada de Poliție cu destinație specială "Fulger" al MAI cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică.

În motivarea acțiunii, Galagan Ovidiu, a invocat că, în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1992, a luat parte ca voluntar la conflictul militar de pe Nistru, pentru apărarea integrității teritoriale, a suveranității și independenței Republicii Moldova, împreună cu Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” a MAI.

Galagan Ovidiu a indicat că, în anii precedenți adresării în instanța de judecată, i-a fost eliberată legitimație, cu privire la faptul participării la conflictul militar de pe Nistru, iar în anul 1994 a deținut certificat cu privire la faptul participării în calitate de voluntar, în cadrul Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a MAI.

La fel, Galagan Ovidiu a menționat că, anterior adresării în instanța de judecată, nu a solicitat atribuirea statutului de veteran de război și participant la acțiunile militare în cadrul conflictul militar de pe Nistru, pentru apărarea integrității teritoriale, suveranității și independenței Republicii Moldova în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1992, și nici de careva beneficii acordate de statutul de veteran de război nu a beneficiat.

Galagan Ovidiu, a invocat că, s-a adresat la Ministerul Apărării al Republicii Moldova și la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu cerere de a i se atribui statul de veteran la război și participant la acțiunile militare în cadrul conflictul militar din primăvara anului 1992, de pe Nistru, dar a primit un răspuns negativ din partea autorităților nominalizate supra, fiindu-i explicat că, nu se regăsește în listele participanților în cadrul conflictului militar din primăvara anului 1992, de pe Nistru, pentru apărarea integrității teritoriale, suveranității și independenței Republicii Moldova.

Respectiv, Galagan Ovidiu a menționat că constatarea faptului participării lui Galagan Ovidiu, la acțiunile militare în cadrul conflictul militar din primăvara anului 1992, de pe Nistru, poate fi stabilit prin declarațiile martorilor, și anume a combatanților cu care a luat parte la conflictul militar menționat, precum și a persoanelor din Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” a Ministerului Afacerilor Interne al RM.

Totodată, Galagan Ovidiu a relevat că, faptul prezenței și participării lui la conflictului militar din primăvara anului 1992, de pe Nistru, pentru apărarea integrității teritoriale, suveranității și independenței Republicii Moldova poate fi confirmat cu actele personale ale Galagan Ovidiu, unde sunt efectuate înscrierile, ce adevăresc acest fapt.

Galagan Ovidiu a solicitat constatarea faptului ce are valoare juridică, și anume a faptului participării lui Galagan Ovidiu la acțiunile militare, în cadrul conflictul militar de pe Nistru, pentru apărarea integrității teritoriale, suveranității și

independenței Republicii Moldova, în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1992 și atribuirea statutului de veteran de război.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediu Centru din 12 mai 2017, a fost respinsă ca fiind nefondată, cererea de chemare în judecată depusă de Galagan Ovidiu împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și a Brigăzii de Poliție cu destinație specială "Fulger" al MAI cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Galagan Ovidiu și a fost menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediu Centru din 12 mai 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galagan Ovidiu împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și a Brigăzii de Poliție cu destinație specială "Fulger" al MAI cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a apreciat raportul juridic civil, constatând că, obiectul litigiului inițiat în procedura civilă este constatarea faptului ce are valoare juridică și, anume, participarea Galagan Ovidiu la acțiunile și conflictul militar din primăvara anului 1992 de pe Nistru, pentru apărarea integrității teritoriale, suveranității și independenței Republicii Moldova, în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1992, care ar condiționa apariția drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale ale acestuia.

Instanța de apel a indicat că, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat, că la 30 iunie 1993 lui Galagan Ovidiu i-a fost eliberat livretul militar, iar la 20 iunie 1994 și, corespunzător, la 28 iunie 1994 pe numele lui Galagan Ovidiu a fost eliberată legitimația seria Xxxx și un certificat, conform cărora acesta a luat parte la instaurarea ordinii constituționale în raioanele de răsărit a RM împreună cu Brigada de poliție cu destinație specială a MAI a RM, în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1994.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, Galagan Ovidiu pretinde că, faptul participării lui în calitate de voluntar, împreună cu colaboratorii Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” la conflictul armat pentru apărarea independenței, integrității teritoriale și suveranității RM, în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1992, se confirmă prin adeverința eliberată de Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” al MAI al RM nr. 29/302 din data de 01 august 2012 și legitimația nr. 111 eliberată la 05 decembrie 2012 de către Asociația veteranilor subdiviziunii cu destinație specială „Fulger”.

Instanța de apel menționat că prin certificatul eliberat de către Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” nr. 34/29-438 din 13 octombrie 2014, se confirmă că, Galagan Ovidiu a participat în calitate de voluntar, împreună cu efectivul Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1994 la conflictul armat de pe Nistru. Iar, în corespundere

cu confirmarea eliberată de către Uniunea Națională a Veteranilor Războiului pentru Independență nr. 31 din 21 iunie 2015, Galagan Ovidiu este membru al uniunii indicate supra.

Totodată, instanța de apel a constatat că, prin răspunsul eliberat de Direcția generală resurse umane a MAI nr. 10/09-427 din 16 octombrie 2014, Galagan Ovidiu a fost informat despre faptul că el nu figurează în Registrele de evidență a MAI, ca fiind participant la conflictului armat de pe Nistru.

Instanța de apel a reiterat că, suportul legal al constatării faptelor solicitate de Galagan Ovidiu, sunt prevederile stipulate la art. 7 alin. (2) pct. 1) lit. g) Legii cu privire la veterani nr. 190 din 08 mai 2003, conform cărora din categoriile de participanți la conflictul armat pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, sunt considerați ca veteran de război, militarii aflați în serviciul activ, rezerviștii chemați la concentrare, voluntarii și colaboratorii organelor afacerilor interne, ai Centrului Național Anticorupție, ai organelor securității statului și ai sistemului penitenciar, incluși în efectivul unităților militare și structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, precum și militarii, colaboratorii organelor afacerilor interne, ai organelor securității statului și ai sistemului penitenciar și persoanele civile delegate în aceste unități în vederea îndeplinirii unor misiuni speciale în scopul asigurării eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

De asemenea, instanța de apel a relevat că conform punctului 3 alin. (1) lit. g) din Regulamentul cu privire la modul de atribuire a statutului și de eliberare a legitimațiilor de veteran de război, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1281 din 19 noiembrie 2004, statutul de veteran de război se atribuie participanților la război militarilor aflați în serviciul activ, rezerviștilor chemați la concentrare, voluntarilor și colaboratorilor organelor afacerilor interne și ai sistemului penitenciar, incluși în efectivul unităților militare și structurilor speciale, aflate pe poziții de luptă, precum și militarilor, colaboratorilor organelor afacerilor interne și ai sistemului penitenciar și persoanelor civile delegate în aceste unități, în vederea îndeplinirii unor misiuni speciale în scopul asigurării eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel a menționat că conform art. 43 punctul 1 și punctul 2 din Primul Protocol adițional din 10 iulie 1977 la Convenția de la Geneva, coroborate cu art.4 din Convenția cu privire la tratamentul prizonierilor de război, se consideră combatanți persoanele care fac parte din forțele armate regulate, care participă la acțiuni de luptă și, respectiv, respectă legile războiului, adică poartă un semn distinctiv fix și arme în mod deschis pe durata acțiunilor militare. În acest context personalul sanitar și religios sunt considerați ca persoane necombatante, care nu contribuie la desfășurarea acțiunilor de luptă și, ca urmare, aceștia nu pot avea statut de combatant.

Din materialele cauzei, instanța de apel a conchis că, în sensul prevederilor legale enunțate supra, prima instanță temeinic a concluzionat despre necesitatea respingerii pretențiilor lui Galagan Ovidiu, deoarece din probele prezentate nu a putut fi stabilit cert și incontestabil existența stării de fapt, pretins că ar fi avut loc, de către Galagan Ovidiu.

În acest sens, instanța de apel a accentuat că, Galagan Ovidiu nu a demonstrat faptul participării nemijlocite, la conflictul armat și la operațiunile militare, pentru apărarea independenței RM în perioada 05 martie 1992 - 05 mai 1992, nedispunând în acest sens de acte militare confirmative, în acest sens lipsind înscrisuri și informații oficiale.

Instanța de apel a menționat că, Galagan Ovidiu în perioada 05 martie 1992 - 05 mai 1992, a fost prezent în zona conflictului, dar nu s-a stabilit faptul participării nemijlocite a lui Galagan Ovidiu la operațiunile militare sau la misiuni speciale, destinate asigurării eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova. La fel, instanța de apel a concluzionat că, Galagan Ovidiu nu se regăsește în registrul de evidență separată, a voluntarilor deținători de arme.

La 02 ianuarie 2018, Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav, a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 12 mai 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea depusă de Galagan Ovidiu împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Brigada de Poliție cu destinație specială "Fulger" al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Galagan Ovidiu a invocat că, decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017 și hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 12 mai 2017 sunt neîntemeiate și pasibile casării.

Recurentul, Galagan Ovidiu, a indicat că, la moment locuiește în România și este doctor în științe medicale, iar prima lui lucrare științifică a fost dedicată tuturor combatanților. Mai mult, prezenta cerere a fost înaintată în instanța de judecată, de către Galagan Ovidiu din cauza aspectului moral al cauzei.

La fel, recurentul, Galagan Ovidiu, a menționat că, concluziile instanțelor inferioare, cu privire la respingerea cererii depusă de Galagan Ovidiu împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Brigada de Poliție cu destinație specială "Fulger" al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică sunt neîntemeiate, deoarece la examinarea cauzei instanțele inferioare nu au ținut cont de procedura în care a fost examinat litigiul dedus judecății, adică procedura specială. Respectiv, recurentul a motivat că, autoritatea

implicată în proces nu și-a îndeplinit obligația pozitivă de a contribui la stabilirea circumstanțelor necesare constatării faptului cu valoare juridică.

Recurentul Galagan Ovidiu a invocat că, instanța de apel nu și-a motivat decizia și eronat a indicat că, Ministerul Afacerilor Interne al RM nu a prezentat informația cu privire la participarea lui Galagan Ovidiu, în perioada 05 martie 1992 – 05 mai 1992 la acțiuni militare, în cadrul conflictului militar din primăvara anului 1992, de pe Nistru, pentru apărarea integrității teritoriale, suveranității și independenței Republicii Moldova. Or, în cadrul examinării cauzei civile au fost administrate, în calitate de probe, ordinele cu privire la decorarea lui Galagan Ovidiu.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, a fost expediată în adresa participanților la proces, la data de 05 aprilie 2018, prin intermediul poștei electronice (f.d.189), însă careva date despre recepționarea acesteia lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav, la 02 ianuarie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 Cod de procedură civilă.

La data de 23 aprilie 2018, în adresa Ministerul Apărării al RM, Ministerului Afacerilor Interne a RM și a Brigăzii de poliție cu destinație specială Fulger, a fost expediată copia recursului declarat de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă pînă la examinarea recursului, Brigada de poliție cu destinație specială Fulger nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință la cererea de recurs depusă de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav.

Totodată, la data de 18 mai 2018, Ministerul Apărării al RM a depus referință, prin care și-a expus poziția referitor la cerere de recurs declarată de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav și a solicitat declararea inadmisibilității recursului declarat de Galagan Ovidiu.

Iar, la 12 iunie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a RM a depus referință, prin care și-a expus poziția referitor la cerere de recurs declarată de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav și a solicitat de a declara inadmisibil recursul declarat de Galagan Ovidiu.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav, nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder

împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de Procedură Civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de către Galagan Ovidiu, prin intermediul avocatului Maximov Veaceslav împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea depusă de Galagan Ovidiu împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Brigada de Poliție cu

destinație specială ”Fulger” al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan